

קרבן מנחה ליה'

"וְגַפֵּשׁ כִּי תִקְרִיב קָרְבָּן בְּגַזְעָה לְה' סְלָת יְהִי קָרְבָּנוֹ וַיַּצְקֵעַ עֲלֵיכֶה שְׂמִינִי וְנִתְן עֲלֵיכֶה לְבָזָה" (ויקרא ב, א)

וַיְקָרָא רְבָה פָּרָשָׁה גַּסְמִין ז

"אם מנחה על המחתת קרבנן, סולת בלולה בשמן מצה תהיה" (ויקרא ב, ה), "וזא מנחת מרחשת, סולת בשמן תעישה" (שם ב ז). ובשתייה הוא אומר: "וְהָבָאת את המנחה אשר יעשה מלאה לה'" (שם ב ח). מה

בין מחתת למרחשת? שזו תבלל בשמן וזה תעשה בשמן כל צרכה.¹ ואמרו חכמים במשנה: מרחשת עמוקה - מעשיה רוחשים, מחתת צפה - מעשיה קשים.² כיitz? שלא יאמר אדם: אלך ואעשה דברים מכוערים ודברים שאינן ראויין ואביא מנחה על מחתת ואהיה אהוב לפני המקום. אמר לו הקב"ה: בני, מפני מה לא בלلت משיך בדברי תורה? שאין "שמן" אלא תורה ואין "שמן" אלא מעשים טובים. וכן הוא אומר: "ליריח שמניך טובים

שמן תורך שמן" (שיר השירים א, ג) - שכרינו שבאנו למדוד תורהך, שפכת לנו תורה כשמן המrok מכל' לכל' ו אין קולו נשמע. לך נאמר: שמן תורך שמן". על כן עלמות

אהובך" (שם) - ואפילו אומות העולם מכירים בחכמה ובקינה ובדעה והשכל מגיעים לגופה של תורה, היו אוהבים אותה גמורה. בין כשהוא טוב להם בין כשהוא רע להם. לך נאמר: "עלמות אהובך" ...³

קרא אדם ולא שנה - עדין בחוץ עומד. שנה ולא קרא - עדין בחוץ עומד. קרא ושנה ולא שימוש תלמידי חכמים, דומה למי שנעלמו ממן ספרי תורה, שנאמרו: "כִּי אָחָרְיו שׁוּבֵי נַחֲמָת..." בושתי וגם נבלמת כי נשאתי חרפת נערוי" (ירמיה לא, יח). אבל קרא אדם תורה נבאים וכותבים, ושנה משנה מדרש הלכות ואגדות, ושם תלמידי חכמים, אפילו מת עליו או נהרג עליו, הרי הוא בשמחה לעולם. לך נאמר: "על כן עלמות אהובך".⁴

"מרחשת עמוקה מעשיה רוחשין" ביצד? יש בו באדם תורה, יהיה נזהר שלא יבא לידי עון וחטא. אמר לו הקב"ה: בני, ברוך אתה ותהי לך קורת רוח בעולם ויטמנו דברי תורה בפיך לעולם. אשרי אדם שיש בו דברי תורה ושמורים בידו וידעו להשיב בהן תשובה שלמה במקומה. עליו הכתוב אומר: "מים עמוקים עצה בלב איש ואיש תבונות ידונה" (משלי ב, ה). ואומר: "ממעקים קראתיך ה'" (תהלים קל, א). ואומר: "תפלה לעני כי יעטוף" (תהלים קב א).

שבת שלום, מחליקי המים

¹ במנחה על מחתת, המאפה נבלל בשמן ומטווגן על המחתת. במנחת מרחשת המאפה מוכנס לשמן עמוק.

² מסכת מנחות פרק ה משנה ח: "האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרחשת, במרחשת - לא יביא במחבת. ומה בין מחתת למרחשת? אלא שהמרחשת יש לה כסוי והמחבת אין לה כסוי דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר: מרחשת עמוקה ומעשיה רוחשין ומחבת צפה ומעשיה קשים".

³ בקטע שהשפטנו כאן, יש מדרש נפלא על גיל חמישים. תשמרו אותו ליום הולדת הקروب של אבא או אמא ...

⁴ דורש עלמות- על מותות. ומדרשיים רבים דרשו פסוק זה על תלמידי חכמים שנחרגו על קידוש השם (מכילתא דברי ישמעאל בשלח).

⁵ לאחר שהארכנו לדrhoש בשבח מנתת המרתחתה "העמוקה", נראה שבפסקוק האחרון: "תפילה לעני כי יעטוף" יש זו קא חורה למנחה הבלולה (בלול, יעטוף) - אוili בהשפעת הפסיק הקודם "ממעקים קראתיך". גם מי שאינו יודע להשיב תשובה שלימה במקומה בדברי תורה, אבל יודע לשוב בתשובה שלימה לפני המקום בעטיפת העני - רצוי הוא למקומות כמנחה הפושאה ביויתר: מנתת מחתת. וגם בזמירות לשבת אנו אומרים: "השומר שבת, הבן עם הבת, לא-ל ירצה, כמנחה על מחתת".